

der særlig hviler tungt paa den almindelige Befolkning og er Hovedgrunden til de stærke Klager, der lyde, særlig fra Landbrugets Side.

Efter disse mere almindelige Bemærkninger skal jeg gaa over til at omtale nogle Enkeltheder, og af Hensyn til Tiden skal jeg forbigaa alle de Punkter, de forskellige Ministre have talt om, og om hvilke man er enig. Der er mange Ting, som navnlig den ærede Indenrigsminister omtalte, som jeg er glad ved og vil anbefale, Ting, som vi i det hele taget ere enige om. Jeg skal derimod nævne saadanne Punkter, hvorom der synes at være mere eller mindre Uenighed. Jeg skal ikke opholde mig videre ved det Forlangende fra Ministeriet, der har foreligget i det andet Ting med Hensyn til Panserfregatten „Fyen“s Togt til Siam. Der var Meningsforskel mellem Ministeren og det andet Ting. Forslaget foreligger imidlertid ikke her, idet det ikke er kommet med — om det bliver optaget senere under Landstingets Behandling, ved jeg ikke, men i hvert Fald har Ministeren taget Forslaget tilbage i det andet Ting. Jeg skal ikke opholde mig videre ved dette, jeg skal kun sige, at det ikke absolut er nægtet, det er kun paa Grund af Omstændighederne, at man har anset det for rigtigt at tage Bevillingen af den ordinære Udrustningskonto, i alt væsentligt i hvert Fald, og paa Grund af Omstændighederne har man fundet det rigtigt at udskyde det i Aar, men det er bebudet, at det kan komme frem ad Aare.

Med Hensyn til Spørgsmaalet om Tilskud til Foredragsforeninger af næringsdrivende eller Arbejdere skal jeg heller ikke opholde mig videre ved, hvad den ærede Indenrigsminister og det ærede kongevalgte Medlem have udtalt. Jeg skal blot minde om, at det er ikke blot fagligt og teknisk Indhold, disse Foredrag skulle have, men ogsaa almindeligt belærende Indhold. Bevillingen er jo udtrykkelig opført ogsaa med dette sidste, og for øvrigt er det noget, der opføres forsøgsvis, det er en midlertidig Historie. Jeg synes ikke, der er Grund til at dvæle videre ved den Ting. Jeg finder, det er i sin Orden, at lige saa vel som der gives til næringsdrivende i Haandværker- og Industriforeninger Bidrag til saadanne Formaal, at der saa ogsaa gives Bidrag til Arbejderne til lignende Formaal. Saa har jo for øvrigt den ærede Minister lovet, at hele denne Foredragsvirksomhed skulde komme under almindelig Overvejelse, rimeligvis ad Aare. Jeg synes derfor, man kunde slaa sig til

Ro med at give denne Bevilling, der alt saa kun har en rent midlertidig Karakter. Hensynet til, at det skulde volde Ministeren særlig Ulejlighed, tror jeg ikke spiller nogen Rolle. — Saa er der disse omdebatterede 5,000 Kr. til en folkelig Universitetsundervisning. Der er adskillige Medlemmer i det andet Ting, der have haft noget at indvende mod denne Bevilling. Jeg forstod det ærede kongevalgte Medlem saaledes, at han ogsaa havde adskilligt at indvende derimod. Han kunde navnlig ikke forstaa, at man kunde blive saadan superklog af at høre paa 6 Foredrag. Nej, ganske vist, man bliver hverken lærd eller videnskabelig deraf, men der er mange, der med mig have Erfaring for, at man af 6 vel at mærke gode Foredrag kan lære noget. Det kan have ikke saa lidt Betydning baade paa den ene og anden Vis, og en Foredragsrække paa 6, 8 eller 10, hvor meget det nu end er, vil kunne have stor Betydning. For øvrigt har jeg ikke synderlig Tro til, at denne folkelige Universitetsundervisning vil vinde videre Tilgang paa Landet. Jeg ved meget godt, at den har haft stor Fremgang i vore Nabolande som England og Tyskland, men jeg er ikke sikker paa, at alt, hvad der passer i disse Lande, ogsaa passer for det danske Folk. Jeg ved imidlertid, at mange i vort Folk, navnlig omkring i Byerne, men ogsaa blandt Landbefolkningen, sætte Pris paa den. Hvorfor skulle vi saa ikke give disse 5,000 Kr.? Det kan jo aldrig skade at gøre Forsøg. — Det glædede mig at høre, at det ærede kongevalgte Medlem i forbigaaende bemærkede, at Skoleloven, der foreligger til Behandling i denne Samling her paa Rigsdagen, ikke er vidtgaende nok i Retning af Reformen. Det glædede mig at høre det. Jeg skal ikke udtale mig om, hvorvidt Skoleloven bliver vedtagen eller ikke. Det kender jeg ikke noget til, men vi faa det jo snart at se. Jeg er imidlertid enig med ham i at Loven ikke er vidtgaende nok, selv om jeg vilde sætte overordentlig Pris paa, at den blev gennemført. Jeg maa minde om, at vi fra vor Side omtrent i en Menneskealder have stillet langt videregaaende Krav i Retning af Reformen, som jeg imidlertid ikke skal komme ind paa, men jeg haaber, det ærede Medlem, naar saadanne Krav komme til at foreligge, vil være os behjælpelig med at føre Skoleloven videre i Retning af Reformen. — Med Hensyn til Landbruget paa Færøerne skal jeg blot minde om, at hele Udvalget i det andet Ting var enig om, hvad der her blev vedtaget,